

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Katowicach

LKA – 4101-15-01/2013

P/13/196

TEKST UJEDNOLICONY

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/13/196 - Trwałość projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych na przykładzie wybranych Regionalnych Programów Operacyjnych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontroler	Artur Stekla, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 87411 z dnia 12 września 2013 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Śląskie Centrum Przedsiębiorczości w Chorzowie ¹ , ul. Katowicka 47, 41-500 Chorzów, Regon: 240754902
Kierownik jednostki kontrolowanej	Paweł PIKOŃ, Dyrektor Centrum (dowód: akta kontroli str. 3)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości², działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie w latach 2007 - 2013.

Centrum prawidłowo wykonywało zadania planowego monitorowania zachowania trwałości projektów, zrealizowanych w ramach Działania 1.2 Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego³. Dokumentacja Centrum dotycząca 10 skontrolowanych projektów wskazywała, że prawidłowo i terminowo weryfikowano złożone przez beneficjentów sprawozdania z trwałości projektów, wzywano beneficjentów do skorygowania przedłożonych sprawozdań lub złożenia dodatkowych wyjaśnień. Podejmowano również działania sprawdzające, mające na celu ustalenie, czy projekty nie zostały poddane znaczącej modyfikacji oraz czy utrzymano wskaźniki rezultatu i produktu. Czynności te były wykonywane i dokumentowane zgodnie z obowiązującymi w Centrum procedurami.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły pozaplanowych kontroli zachowania trwałości jednego z projektów (pn. *Zakup innowacyjnych urządzeń do ćwiczeń sportowych ogólnorozwojowych i rehabilitacji pourazowej sposobem na wzrost konkurencyjności spółki „Fundacja Proventus” Spółka Komandytowo-Akcyjna*⁴) i polegały na niezapewnieniu rzetelności czynności kontrolnych u beneficjenta oraz nierzetelnej weryfikacji złożonych przez niego wniosków o płatność. Nieprawidłowości te skutkowały wypłatą nienależnego dofinansowania w kwocie 749.112 zł.

¹ zwane dalej „Centrum” lub „SCP”

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

³ zwanego dalej „RPO WSL”

⁴ Projekt nr UDA-RPSL.01.02.03-00-301/10-00, dofinansowanie w kwocie 749.112 zł udzielone na podstawie umowy z dnia 17 maja 2012 r. „Fundacji Proventus” Spółka Komandytowo-Akcyjna, zwany dalej „Projektem”.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prawidłowość realizacji zadania dotyczącego monitorowania zachowania trwałości projektów

Opis stanu faktycznego

Centrum jest wojewódzką samorządową jednostką budżetową, której Zarząd Województwa Śląskiego powierzył⁵ zadania Instytucji Pośredniczącej Drugiego Stopnia w zakresie realizacji sześciu poddziałań⁶ Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013⁷. Do zadań tych należą m.in. czynności w zakresie: monitorowania i sprawozdawczości, kontroli, wprowadzania danych do systemów informatycznych (LSI⁸ i KSI⁹), odzyskiwania kwot nienależnie wypłaconych beneficjentom, w tym wydawanie decyzji o zwrocie środków przekazanych na realizację projektów.

(dowód: akta kontroli str. 62-117)

W kontrolowanym okresie do Centrum złożono łącznie 7.417 wniosków o udzielenie dofinansowania w ramach działania 1.2 RPO WSL, z których przyjęto do realizacji 3.743. Podpisano 2.985 umów o dofinansowanie projektów o łącznej wartości 1 898 514,1 tys. zł, z czego 672 849,8 tys. zł stanowiło dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej. W okresie objętym kontrolą zakończono¹⁰ realizację 2.148 projektów o wartości 1 121 962,8 tys. zł, w których dofinansowanie ze środków UE wynosiło 384 739,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 4)

W wyniku analizy podejmowanych przez Centrum działań w zakresie monitorowania trwałości wybranych 34 projektów¹¹ (1,6% projektów zrealizowanych w badanym okresie w ramach działania 1.2. RPO WSL), w których wnioski o płatność końcową zostały złożone do Centrum 24 miesiące wcześniej, ustalono, że:

- zgodnie z *Podręcznikiem Procedur Wdrażania Instytucji Pośredniczącej Drugiego Stopnia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013*¹² do wszystkich beneficjentów skierowano wezwania o przekazanie sprawozdań z trwałości projektów,
- sprawozdania z trwałości 23 projektów (64,5%) zostały złożone w terminie określonym w wezwaniu, natomiast w pozostałych 11 przypadkach zostały one złożone z opóźnieniem, wynoszącym od 4 do 57 dni, w stosunku do wyznaczonego 14-dniowego terminu,

⁵ na mocy porozumienia Nr 115/RR/2007 z dnia 31 października 2007 r. pomiędzy Zarządem Województwa Śląskiego a Centrum w sprawie zasad realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013, wielokrotnie aneksowanego w okresie 2007-2013: http://bip.slaskie.pl/index.php?grupa=40&id_menu=22&id=62889

⁶ 1.2.1 Mikroprzedsiębiorstwa, 1.2.2 Małe i Średnie Przedsiębiorstwa, 1.2.3 Innowacje w mikroprzedsiębiorstwach i MŚP, 1.2.4 Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa, 3.1.1 Infrastruktura zaplecza turystycznego/przedsiębiorstwa oraz 3.2.1 Infrastruktura okołoturystyczna/przedsiębiorstwa

⁷ Zwany dalej „RPO WSL”

⁸ Lokalny System Informatyczny

⁹ Krajowy System Informatyczny SIMIK

¹⁰ Za datę zakończenia realizacji projektu dla potrzeb trwałości przyjmuje się dzień, w którym zostały spełnione łącznie wymienione kryteria: czynności w ramach projektu zostały faktycznie przeprowadzone (zakończenie rzeczowe projektu) oraz wszystkie wydatki beneficjenta oraz odnośnego wkładu publicznego zostały opłacone.

¹¹ 30 projektów wybrano w sposób losowy (dobór losowy z interwałem), a 4 projekty wybrano w sposób celowy

¹² zwany dalej „Podręcznikiem procedur”. Poszczególne wersje Podręcznika procedur przyjęte przez Zarząd Województwa Śląskiego są publikowane na stronie internetowej RPO WSL: http://rpo.slaskie.pl/?grupa=1&art=1242910418&id_m=147

- w jednym przypadku (57 dni) zwłoka była uzasadniona i była związana z równoległe prowadzoną (od marca 2013 r. do 17 września 2013 r.) procedurą dotyczącą zmiany siedziby Beneficjenta¹³ oraz zmiany miejsca rzeczowej realizacji Projektu¹⁴,
 - w jednym przypadku¹⁵ Centrum, zgodnie z obowiązującą procedurą, wysłało drugie wezwanie (sprawozdanie zostało złożone po 42 dniach),
 - w pozostałych 9 przypadkach (gdzie opóźnienie wynosiło od 4 do 15 dni) sprawozdania wpłynęły w wyniku telefonicznego ponaglenia lub przed wysłaniem przez Centrum drugiego wezwania (w Podręczniku procedur nie określono terminu skierowania kolejnego wezwania),
- 31 sprawozdań z trwałości, złożonych do końca września 2013 r., zostało terminowo (do 30 dni od daty wpływu) zweryfikowanych, a pracownicy Centrum sprawdzili ich kompletność, deklarowane utrzymanie wskaźników produktu lub rezultatu oraz wypełnianie obowiązków związanych w szczególności z przechowywaniem dokumentacji projektowej oraz informowaniem o dofinansowaniu projektu ze środków UE.
 - pracownicy Centrum, weryfikując ww. sprawozdania, prawidłowo podejmowali działania sprawdzające w celu ustalenia czy beneficjent nie poddał projektu znaczącej modyfikacji, czy utrzymane były w okresie trwałości wskaźniki produktu i rezultatu. W przypadku stwierdzenia niejasności lub błędów, zgodnie z procedurami, skutecznie wzywano beneficjentów do przedstawienia skorygowanych informacji (w jednym przypadku), dodatkowych wyjaśnień (w trzech przypadkach) lub oświadczeń (w dwóch przypadkach). Z weryfikacji sprawozdań sporządzane były listy sprawdzające;
 - w wyniku weryfikacji sprawozdań beneficjentów nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości lub zagrożenia dla utrzymania trwałości projektu, kwalifikujących do przeprowadzenia kontroli trwałości lub do zwrotu całości lub części wypłaconego dofinansowania;
 - o wynikach analizy złożonego sprawozdania pisemnie poinformowano 28 beneficjentów, natomiast pozostałych beneficjentów informowano drogą elektroniczną i w ramach telefonicznych kontaktów roboczych na każdym etapie weryfikacji (procedury nie przewidywały obowiązku informowania beneficjenta).

(dowód: akta kontroli str. 134-247, 254-255)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

2. Prawidłowość realizacji zadania dotyczącego kontroli zachowania trwałości projektów

Opis stanu faktycznego

W okresie od 2007 r. do 4 września 2013 r. Centrum przeprowadziło 33 kontrole trwałości projektów, zrealizowanych w ramach działania 1.2 RPO WSL w miejscu

¹³ umowa nr UDA-RPSL.01.02.04-00-552/09-01

¹⁴ sprawozdanie zostało złożone niezwłocznie po podpisaniu przez Beneficjenta aneksu do umowy o dofinansowanie

¹⁵ umowa nr UDA-RPSL.01.02.01-00-061/08-03

ich realizacji, z tego 31 kontroli planowych i 2 kontrole doraźne. W okresie tym rozpoczęto 2 kontrole doraźne, które nie zostały zakończone.

(dowód: akta kontroli str. 244-247, 303-306)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Ustalenia NIK w zakresie liczby zakończonych projektów, realizowanych w ramach działania 1.2. RPO WSL, wskazują, że przy zachowaniu dotychczasowej skali (liczby i częstotliwości) przeprowadzania przez Centrum kontroli planowych, większość projektów będzie wyłączona z weryfikacji kontrolnej prawidłowości ich realizacji.

2.1. W wyniku analizy dokumentów z przeprowadzonych przez pracowników Centrum 10 planowych kontroli sprawdzających trwałość projektów (28,6%), zrealizowanych w ramach działania 1.2. RPO WSL w tym okresie, ustalono, że:

- czynności zostały przeprowadzone zgodnie z procedurą przyjętą w *Podręczniku procedur*, w szczególności zgodnie z przyjętymi terminami (w okresie trwałości projektu),
- dokumentowanie ustaleń kontroli odbywało się przy wykorzystaniu list sprawdzających, podpisywanych przez pracowników Centrum oraz przedstawiciela beneficjenta po zakończeniu czynności kontrolnych oraz zgromadzeniu wszystkich niezbędnych dokumentów,
- po analizie ustaleń kontrolnych przesyłano beneficjentowi pisemną informację o wyniku kontroli, podpisywaną przez Dyrektora lub Zastępcę Dyrektora Centrum,
- w ramach kontroli pracownicy Centrum badali: czy beneficjent nie poddał projektu znaczącej modyfikacji, czy prawidłowo wypełniono obowiązki określone w umowie o dofinansowanie, związane z przechowywaniem dokumentacji projektowej, informowaniem i promocją projektu, procedurą odzyskiwania podatku VAT, zakazem podwójnego finansowania, utrzymaniem wskaźników produktu i rezultatu,
- w ramach tych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości i nie wystąpiły przypadki wezwania do zwrotu środków.

(dowód: akta kontroli str. 256-281, 284-302)

2.2. Badanie dokumentacji jednej¹⁶ z 4 kontroli doraźnych, przeprowadzonych przez pracowników Centrum, w badanym okresie wykazało, że była ona kompletna. Czynności kontrolne przeprowadzone w dniach 28 czerwca i 2 lipca 2013 r. w miejscu realizacji projektu pn. *Zakup innowacyjnych urządzeń do ćwiczeń sportowych ogólnorozwojowych i rehabilitacji pourazowej sposobem na wzrost konkurencyjności spółki „Fundacja Proventus” Spółka Komandytowo-Akcyjna*¹⁷ w zakresie zachowania przez beneficjenta trwałości Projektu, oraz czynności w dniu 12 sierpnia 2013 r. w ramach kontroli sprawdzającej, były - zgodnie z wymogami *Podręcznika procedur* - udokumentowane m.in. listami sprawdzającymi. Stwierdzono jednak, że czynności te przeprowadzono nierzetelnie (szczegóły opisano poniżej).

(dowód: akta kontroli str. 315-466)

¹⁶ Kontrola celowo wytypowana do szczegółowego badania

¹⁷ Zwana dalej „Beneficjentem” lub „S.K.A. Fundacja Proventus”

W działalności kontrolowanej jednostki stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nierzetelnie przeprowadzono czynności w ramach kontroli doraźnej i sprawdzającej¹⁸ trwałość Projektu przez pracowników komórki ds. monitoringu i kontroli Centrum (M. Kozak i T. Janik). Zdaniem NIK, przy formułowaniu opisów ustaleń i uwag zawartych w listach sprawdzających z czynności kontrolnych, przeprowadzonych przez pracowników Centrum 2 lipca i 12 sierpnia 2013 oraz ocen zawartych w informacji o wyniku kontroli z dnia 16 września 2013 r. w sposób nieuzasadniony pominięto ustalenia (w tym udokumentowane w formie zdjęć) w zakresie stwierdzonego stanu faktycznego, wskazujące na:

A. Niezrealizowanie w terminie (do 30 września 2012 r.¹⁹) pełnego zakresu rzeczowego Projektu określonego we wniosku o dofinansowanie²⁰ i obowiązującym harmonogramie. W toku kontroli stwierdzono bowiem brak interaktywnego urządzenia służącego do komunikacji z klientem - Wellness Expert, będącego zgodnie z wnioskiem Beneficjenta z 18 czerwca 2012 r.²¹ elementem kompletnego systemu urządzeń opisanego jako *Technogym Wellness System 7.0 SP8* Członkowie zespołu kontrolnego zeznali, iż nie przypominają sobie aby prezentowano im to urządzenie.

Pomimo tego, brak urządzenia nie został zakwestionowany przez zespół kontrolny Centrum.

NIK zauważa, że w trakcie przeprowadzonych w dniach 17-18 października 2013 r. oględzin²² stwierdzono, że urządzenie Wellness Expert, znajdujące się w miejscu realizacji Projektu, zgodnie z danymi tabliczki znamionowej, potwierdzonymi przez producenta, zostało wyprodukowane w lipcu 2013 r., a wprowadzone do obrotu - na przełomie lipca/sierpnia 2013 r., tj. ok. 10 miesięcy po określonej w Umowie dacie zakończenia realizacji Projektu i ok. 9 miesięcy po dacie wniosku beneficjenta o płatność końcową z 25 października 2012 r.

(dowód: akta kontroli str. 307-308, 327-332, 426-431, 448-466, 468-513, 535-561, 574-579, 1068-1075, 1140-1143)

B. Prowadzenie robót budowlanych w okresie między październikiem 2012 r. a 2 lipca 2013 r. Dokumentacja przedłożona przez beneficjenta wraz z wnioskiem o płatność końcową z dnia 25 października 2012 r., a także dokumentacja z kontroli doraźnej (w tym dokumentacja fotograficzna) jednoznacznie wskazują, że roboty takie były prowadzone po ustalonej w Umowie dacie zakończenia Projektu (30 września 2012 r.), i polegały na:

- usunięciu okien w ścianie zewnętrznej północnej i zamurowaniu otworów okiennych,
- wyburzeniu zewnętrznej ściany południowej Sali fitness wraz z oknami,
- częściowym demontażu ściany działowej zachodniej, oddzielającej powierzchnię sali od pozostałej części hali.

(dowód: akta kontroli str. 448-466, 771-791, 919-934, 1068-1075)

¹⁸ 28 czerwca 2 lipca oraz 12 sierpnia 2013 r.

¹⁹ Określona w umowie o dofinansowanie data zakończenia realizacji Projektu (30 września 2012 r.)

²⁰ oraz zaakceptowaną zmianą

²¹ W sprawie zmiany we wniosku o dofinansowanie Projektu

²² NIK w dniach od 17.10.2013 r. do 10.12.2013 r. przeprowadził u ww. beneficjenta kontrolę nr P/13/196 - *Trwałość projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych na przykładzie wybranych Regionalnych Programów Operacyjnych*. Kontrolą tą objęto zgodność realizacji Projektu z postanowieniami umowy o dofinansowanie dotyczącymi zakazu poddania projektu w okresie trwałości znaczącej modyfikacji i pozostałych obowiązków w okresie trwałości, w tym obowiązków sprawozdawczych.

Powyższe ustalenia wskazują na nieosiągnięcie w terminie przez beneficjenta wskaźnika produktu określonego w Umowie jako zmodernizowana nieruchomość, czego jednak nie odnotowano w dokumentacji z kontroli przeprowadzonej przez Centrum.

Zgodnie z zapisami sekcji 3.6.2 pkt 1 Wytycznych dla Instytucji Pośredniczącej Drugiego Stopnia w ramach RPO WSL na lata 2007-2013 kontrola prowadzona na miejscu realizacji projektu jest formą weryfikacji wydatków, potwierdzającą, że współfinansowane towary i usługi zostały dostarczone oraz że wydatki zadeklarowane przez beneficjentów na operacje zostały rzeczywiście poniesione i są zgodne z zasadami wspólnotowymi i krajowymi²³.

Pracownicy Centrum przeprowadzający te kontrole zeznali, że podczas czynności koncentrowali się na stwierdzeniu obecności urządzeń do ćwiczeń, czy są sprawne, natomiast nie zwrócili uwagi na zakres rzeczowy robót objętych Projektem.

Zastępca Dyrektora Centrum ds. kontraktacji i płatności wyjaśniła, że w informacji o wyniku kontroli z 16 września 2013 r. zawarte zostały najważniejsze ustalenia z kontroli, zebrane w trakcie kontroli w postaci list sprawdzających z 2 lipca 2013 r. oraz 12 sierpnia 2013 r., dokumentów, wyjaśnień i oświadczeń złożonych przez Beneficjenta w trakcie kontroli, dokumentacji fotograficznej sporządzonej przez zespół kontrolujący, oględzin miejsca realizacji projektu przez zespół kontrolujący (załączniki do akt kontroli²⁴), a kontrola i przeprowadzone oględziny potwierdziły ogólne działanie Systemu Technogym Wellness. Zastępca Dyrektora Centrum nie odniosła się do przyczyn niezakwestionowania braku jednego z urządzeń ww. Systemu informując, że dokumentacja zdjęciowa sporządzona w trakcie kontroli potwierdzała uruchomienie niektórych urządzeń.

Według wyjaśnień Dyrektora Centrum, stwierdzone różnice dotyczące stanu i wyglądu pomieszczeń Sali w okresie między październikiem 2012 r. a 2 lipca 2013 r., potwierdzające - zdaniem NIK - prowadzenie robót budowlanych po zakończeniu realizacji Projektu, podlegają obecnie weryfikacji przez Centrum.

(dowód: akta kontroli str. 1162-1166, 1068-1072)

2. Nierzetelnie przeprowadzono weryfikację formalno-merytoryczną, o której mowa w pkt 8 Podręcznika procedur, wniosków beneficjenta o płatność z 10 lipca i 25 października 2012 r. i dokumentacji załączonej do tych wniosków. Stwierdzono bowiem, że pracownicy Centrum przeprowadzający te czynności (A. Kozik i P. Koziatek) nie zakwestionowali nieprawidłowości, polegających na:
 - a) Udzieleniu przez beneficjenta zamówienia na dostawę urządzeń i wykonanie robót wykonawcy powiązanemu osobowo z tym beneficjentem. Stwierdzono bowiem, że w trakcie weryfikowania wniosków o płatność²⁵ dysponowano dokumentami rejestrowymi²⁶ wskazującymi na istnienie konfliktu interesów pomiędzy Beneficjentem a wykonawcą zamówień, co stanowiło naruszenie postanowień §10 ust. 2 umowy o dofinansowanie Projektu. Pracownicy Centrum nie podjęli żadnych czynności aby wyjaśnić z Beneficjentem tę okoliczność lub poinformować o niej przełożonych, a informacja ta nie została udokumentowana w listach sprawdzających.

²³ zapis sekcji 3.6.2 pkt 1 Wytycznych dla Instytucji Pośredniczącej Drugiego Stopnia w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 przyjmowanych uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego

²⁴ załącznikami do akt kontroli były m.in. nośniki CD zawierające nieopisaną dokumentację fotograficzną (bez jej wydruków), nie było opisu ustaleń oględzin

²⁵ To jest po dniu 10 sierpnia 2012 r.

²⁶ Odpisy i wydruki z Centralnej Informacji Krajowego Rejestru Sądowego z 28.05 i 10.08.2012 r.

Należy podkreślić, że zgodnie z §10 ust. 3 ww. umowy o dofinansowanie naruszenie przepisów ust. 2 traktowane jest jako nieprawidłowość skutkująca obowiązkiem zwrotu przez beneficjenta otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami.

Urządzenia do ćwiczeń sportowych i rehabilitacji pourazowej, stanowiące wyposażenie sali fitness, oraz roboty budowlane (o wartości łącznej 1 160 520,00 zł netto, tj. 75,6 % wartości Projektu) zostały zrealizowane przez firmę powiązaną osobowo z Beneficjentem. Prokurent i wspólnik dostawcy urządzeń i robót²⁷, tj. Spółki komandytowej „Silesia Industrial Group Spółka z o.o.”, był jednocześnie prokurentem Beneficjenta, tj. zamawiającego, a prywatnie – synem Prezes Zarządu Fundacji. Był on także wspólnikiem i prokurentem w Silesia Industrial Group Spółka z o.o. (wspólnik reprezentujący „Silesia Industrial Group Spółka z o.o.” Spółka Komandytowa), w której to spółce Prezesem Zarządu była osoba wchodząca w skład organu nadzoru (Komisji Kontrolnej) Fundacji Proventus - komplementariusza reprezentującego SKA Fundacja Proventus Beneficjenta. Siedziby ww. spółek mieściły się w Katowicach pod tym samym adresem²⁸.

(dowód: akta kontroli str. 535, 544-545, 558-571, 605-614, 719-724, 838-841, 979-988, 1144-1153)

b) Nieprzedłożeniu przez Beneficjenta dokumentów (pozwoleń i zgłoszeń) wymaganych w związku z realizowanym Projektem, tj.:

- prawomocnego pozwolenia na budowę, którego Beneficjent nie uzyskał, mimo iż zakres robót obejmował wykonanie systemu wentylacji, klimatyzacji i ogrzewania sali fitness, a tym samym naruszył przepis art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane²⁹,
- zgłoszenia właściwemu organowi (Prezydent Miasta Chorzów) zamiaru podjęcia i prowadzenia robót obejmujących wykonanie instalacji elektrycznej, koniecznej do zasilania urządzeń treningowych, elementów oświetlenia i pozostałych urządzeń technicznych, w adaptowanej części hali magazynowo-produkcyjnej na pomieszczenie usługowe (salę fitness), wymaganego stosownie do art. 30 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 29 ust. 2 pkt 11 Prawa budowlanego,
- dokumentu potwierdzającego wypełnienie obowiązku, określonego w art. 209 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy³⁰, zgłoszenia Okręgowemu Inspektorowi Pracy w Katowicach i Państwowemu Powiatowemu Inspektorowi Sanitarnemu w Chorzowie działalności sali fitness rozszerzającej dotychczasowe miejsce, rodzaj i zakres prowadzonej działalności.

Osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości powyżej oraz Dyrektor Centrum wyjaśnili, że weryfikując wnioski o płatność pracownicy Centrum powinni kierować się wyłącznie oświadczeniami inspektora nadzoru i Beneficjenta bądź przedłożonymi opiniami pracowników Urzędu Miasta Chorzowa. NIK nie uwzględnia powyższych wyjaśnień, gdyż w opiniach z dnia 29 listopada i 7 grudnia 2012 r., przedstawionych Centrum przez beneficjenta i wskazujących na brak obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę i zgłoszenia robót, Naczelnik Wydziału Architektury Budownictwa

²⁷ umowa na roboty budowlane z 9 kwietnia 2012 r. i umowa na dostawę sprzętu z 1 lipca 2011 r.

²⁸ ul. Dąbrowskiego 8, 40-032 Katowice

²⁹ Dz. U. z 2010 r., Nr 243, poz. 1623, zwanej dalej „Prawo budowlane”

³⁰ Dz. U. z 1998 nr 21 poz. 94 ze zm. w wersji obowiązującej do 17 stycznia 2013 r.

i Gospodarki Przestrzennej Urzędu Miasta Chorzowa odniósł się do innego stanu faktycznego i zakresu rzeczowego robót, przedstawionego ogólnie jako wymiana posadzek i instalacji, malowanie ścian, montaż sufitu podwieszanego oraz aranżacja³¹ pomieszczeń za pomocą ścianek działowych w systemie karton-gips (na ruszcie stalowym). Tymczasem dokumentacja będąca w posiadaniu Centrum, tj. umowy, faktury, umowa wraz z wnioskiem aplikacyjnym, protokoły odbioru, jednoznacznie wskazywała, że zakres wykonywanych robót obejmował prace wymagające uzyskania powyższych pozwoleń i dokonania stosownych zgłoszeń.

(dowód: akta kontroli str. 474-484, 605-615, 711-726, 729-732, 735, 750-755, 759, 793, 889, 956-972)

- c) Nieprzedłożeniu przez beneficjenta kosztorysów inwestorskich robót budowlanych (lub szacunkowe wyceny) wykonanych w ramach Projektu. Stwierdzono, że mimo tego braku, pracownicy Centrum (M. Kozik i P. Koziątek) weryfikujący w dniach 29 października i 5 listopada 2012 r. pod względem formalno-merytorycznym wnioski Beneficjenta o płatność końcową³², potwierdzili w liście sprawdzającej, iż Spółka przedłożyła kosztorysy inwestorskie (lub szacunkowe wyceny) robót budowlanych objętych rozliczaniem wnioskiem.

Według wyjaśnień ww. pracowników, wpisu takiego dokonano przez pomyłkę.

Skutkiem powyższego, ostateczna pozytywna decyzja w sprawie akceptacji wniosku o płatność końcową została w dniu 10 grudnia 2012 r. podjęta w oparciu o niekompletne i nieprawdziwe (nierzetelne) informacje.

dowód: akta kontroli str. 711-726, 732, 755-758, 794-808, 821-823, 881-889, 956-972)

- d) Błędach w kosztorysach inwestorskich robót budowlanych z 5 marca 2012 r. załączonych do wniosku o płatność pośrednią z 10 lipca 2012 r., które polegały na błędach rachunkowych oraz braku jednostek miary kalkulowanych składników pracy ludzkiej, materiałów i sprzętu.

NIK zauważa, że jedną z przyczyn powyższego mógł być fakt, że pracownicy Centrum odpowiedzialni za rozliczanie robót budowlanych nie zostali przeszkoleni z zakresu kosztorysowania.

(dowód: akta kontroli str. 601-604, 654-666, 704-707, 966-972)

Dyrektor Centrum, wyjaśniając w jaki sposób jednostka ta nadzorowała oraz skontrolowała realizację powyższych zapisów z *Wytycznymi Instytucji Zarządzającej* i umowy, podał, że czynności te przeprowadzono poprzez weryfikację oświadczeń złożonych w ramach wniosku o płatności – opisu udzielonego zamówienia (dla zamówień przekraczających 14 000 EUR).

(dowód: akta kontroli str. 634-636, 646-649, 883-888, 806-807, 881-883, 1167-1172)

Przeprowadzona przez NIK kontrola beneficjenta wykazała ponadto, że beneficjent nie zrealizował w pełni wskaźnika rezultatu Projektu w związku z zatrudnieniem pracowników w liczbie niższej od wymaganej i deklarowanej

³¹ Aranżacja – „zaprojektowanie elementów architektonicznych, dekoracyjnych w jakiejś przestrzeni”, źródło: Słownik Języka Polskiego Wydawnictwo Naukowe PWN SA: <http://sjp.pwn.pl/slownik/2550618/1>.

³² 25 października 2012 r.

we wniosku aplikacyjnym (zatrudniono 3 osoby zamiast 5), czym naruszono § 4 ust. 3 umowy o dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 395-396, 468, 487-488, 736-745)

Zdaniem NIK, jedną z przyczyn powyższych nieprawidłowości było również udostępnienie na stronie internetowej Centrum wzorów formularzy opisu udzielonego zamówienia, które nie zawierały danych wymaganych postanowieniami i załącznikiem nr 1 do *Wytycznymi Instytucji Zarządzającej RPO WSL w sprawie udzielania zamówień dla projektów współfinansowanych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013*³³ (obowiązujących w ww. okresach). Brakujące dane dotyczyły wartości szacunkowej zamówienia netto, informacji o sposobie i źródle danych służących do ustalenia wartości szacunkowej, informacji o wyborze najwłaściwszych środków upublicznienia informacji o zamówieniach wraz z jej uzasadnieniem (od sierpnia 2012 r.), kosztorysu inwestorskiego lub szczegółowej wyceny robót budowlanych³⁴ albo cenników, folderów, wydruków stron internetowych lub innych dokumentów stanowiących podstawę wyceny dostaw lub usług. Brak ww. materiałów, umożliwiających przeprowadzenie skutecznej kontroli ex-post dokumentacji wyboru wykonawcy³⁵, w ramach realizacji projektu, sprzyjał prowadzeniu tych czynności w sposób pobieżny i nierzetelny.

(dowód: akta kontroli str. 979-1041)

W powyższej sprawie Dyrektor Centrum wyjaśnił, że ze względu na specyfikę poddziałań wdrażanych przez Centrum podczas spotkań roboczych z przedstawicielami Instytucji Zarządzającej RPO WSL ustalono konieczność opracowania odrębnego wzoru *opisu udzielonego zamówienia* w wersji dostosowanej do beneficjentów – podmiotów prywatnych, do których nie znajdują zastosowania regulacje zawarte w ustawie Prawo zamówień publicznych³⁶.

(dowód: akta kontroli str. 1167-1190)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność Centrum w badanym obszarze.

3. Prawidłowość realizacji zadania dotyczącego odzyskiwania środków w związku z niedotrzymaniem przez beneficjenta obowiązków w zakresie zachowania trwałości projektów

Opis stanu faktycznego

W okresie objętym kontrolą Centrum nie zarejestrowało przypadków zwrotu środków dofinansowania (w ramach działania 1.2. RPO WSL) przez beneficjenta z jego inicjatywy, w związku z niedotrzymaniem obowiązków w zakresie zachowania trwałości określonych w umowie o dofinansowanie, jak również nie wystąpiły przypadki zwrotu środków na wezwanie Centrum w związku z niedotrzymaniem ww. obowiązków. Centrum nie wydawało decyzji administracyjnych w sprawie zwrotu środków udzielonego dofinansowania w ramach działania 1.2. RPO WSL (na lata 2007-2013) w związku z niedotrzymaniem przez beneficjenta projektu obowiązków w zakresie trwałości zrealizowanego projektu.

³³ zwane dalej „Wytycznymi”. Stanowiły one załącznik do przyjętego przez Zarząd Województwa Śląskiego *Szczegółowego opisu priorytetów RPO WSL na lata 2007-2013* (ze zmianami)

³⁴ nie dotyczy 2 opisów udzielonych zamówień sporządzonych 10 lipca 2012 r.

³⁵ Obowiązek weryfikacji i kontroli ex-post dokumentacji wyboru wykonawcy jest określony w sekcji 6.1 i 6.3 Podręcznika procedur

³⁶ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2013, poz. 907 ze zm.)

IV. Uwagi i wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli³⁷, wnosi o:

1. **Przeprowadzenie ponownej analizy wniosków o płatność złożonych przez Beneficjenta projektu realizowanego na podstawie umowy nr UDA-RPSL.01.02.03-00-301/10-01, pod względem kwalifikowalności wydatków do refundacji.**
2. **Podjęcie działań w celu zintensyfikowania działań kontrolnych w odniesieniu do projektów zrealizowanych w ramach działania 1.2. RPO WSL i zapewnienia rzetelności kontroli doraźnych.**
3. **Udostępnienie Beneficjentom wzoru opisu udzielonego zamówienia zgodnego z aktualną treścią *Wytycznych Instytucji Zarządzającej RPO WSL w sprawie udzielania zamówień dla projektów współfinansowanych ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013.***

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 15 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 13 grudnia 2013 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

³⁷ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.